

TBMM

YEŞİLLER VE SOL GELECEK PARTİSİ

GRUP BAŞKANLIĞI

10/334

Sayı : 2032

Tarih : 11.09.2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

31 Ağustos 2023 tarihinde Patnos L Tipi Kapalı Ceza ve İnfaz Kurumunda 3 kadın tutsağa yönelik “domuz bağı” yöntemiyle işkence yapılmasına ilişkin olayda delillerin toplanması, faillerin tespiti ve görevden uzaklaştırılmaları, işkencenin tüm yönleriyle açığa çıkarılması amacıyla Anayasa'nın 98. TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

Serhat EREN

Diyarbakır Milletvekili

GEREKÇE

31 Ağustos 2023'te Patnos L Tipi Kapalı Ceza ve İnfaz Kurumunda tutuklu yakını bulunan bir ailenin avukatlara ilettiği işkenceye dair 08.09.2023 tarihinde ziyaret yapılmış ve şunlar tespit edilmiştir:

1. 31.08.2023 tarihinde mahpuslar Mizgin Kayıtbey, Lale Kabişen ve Nazlıcan Barışer isimli kadın tutsaklar, günlük sayıma erkek infaz koruma memurlarının katılmasına tepki göstermiş, bunun üzerine bir tartışma yaşanmıştır. Bu tartışmada kadın tutsaklar özel kıyafetlerinin bulunduğunu, sayıma erkek infaz koruma memurlarının eşlik edemeyeceğini söylemiştir.
2. Aynı gün Yeşil Sol Parti Ağrı Milletvekilleri Necla Demir ve Heval Bozdağ cezaevinde yaşanan sorunlarla ilgili cezaevinde bir kısım tutsakla görüşmüştür.
3. 01.09.2023 günü kadın tutsaklara önceki gün yaşanan tartışmaya ilişkin tutanak tebliğ edilmek istenmiştir. Kadın tutsaklar bu konuyla alakalı cezaevi savcısı ile görüşmek istediklerini dile getirmiş, bu talepleri reddedilince kapıya vurmak suretiyle protesto etmişlerdir. Bu protesto neticesinde yaklaşık 40 kişilik infaz koruma memuru ve jandarma kadın koğuşuna girip ismi geçen kadın tutsakları darp etmeye başlamıştır. Yaklaşık 40 dakika boyunca darp edilen kadın tutsaklar sonrasında "domuz bağıyla" bağlanıp mahkum bekletme odasına götürülmüş ve 4 saat boyunca burada bekletilmişlerdir. Bekleme sırasında kurumun 1. 2. ve 3. müdürleri tutsakların başında durmuştur. Kurumun 1. müdürü kadın tutsaklara "siz misiniz buradaki sorunları dışarıya aktaran, sorunları dışarıya aktarırsanız durumunuz böyle olur" diyerek işkence ve kötü muamele tehdidinde bulunmuştur.
4. Tutsaklar hastaneye götürülürken cezaevi ring aracına kadar saçlarından tutulup sürüklenmiş ve ters kelepçeyle hastaneye götürülmüşlerdir.
5. Hastanede üstünkörü bir muayene sonucu cezaevine geri götürülmüşler ve susmaları, herhangi bir eylem yapmamaları tehdidinde bulunulmuştur.
6. Kadın tutsaklara yapılan bu saldırıya karşı erkek tutsakların kapıya vurma şeklinde bir eylemi gerçekleşmiş ve bu protesto neticesinde tüm erkek tutsaklara da 4 ayrı disiplin soruşturması başlatılmıştır.
7. Kadın tutsakların vücutlarının bir çok yerinde darp ve şiddet görüntüsü gözle görülecek boyuttadır."

Yaşanan işkence olayı basında da yer bulmuştur. ¹ Bu olay, Hizbullah terörünün infaz yöntemi olan "Domuz bağı" işkencesinin 2023 yılında cezaevinde uygulandığına dair ikinci şikayet olmuştur. Daha önce de Antalya S tipi cezaevinden bir tutsak benzer yöntemlerle işkenceye maruz kalmıştır. ²

Özellikle 90'lı yıllarda uygulanan "domuz bağı" işkence biçimi, toplum hafızasında derin bir yere sahiptir. Hizbullah militanları, hedef seçtikleri kişileri çoğunlukla önce kaçırıyor, evlerin sığınaklarına götürüyor, zincirlere bağlıyordu. Aylarca hiç dışarı

¹ <http://mezopotamyaajansi35.com/tum-haberler/content/view/218122>

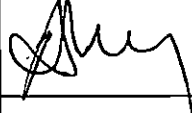
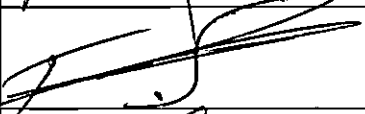
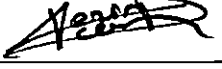
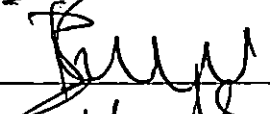
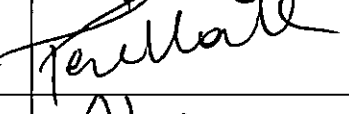
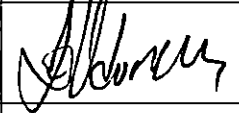
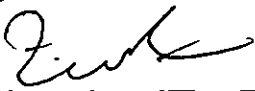
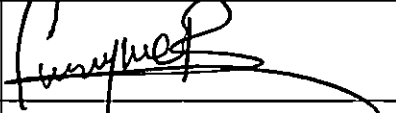
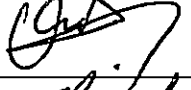
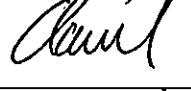
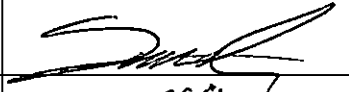
² <https://www.gazeteduvar.com.tr/24-gundur-aclik-grevinde-demir-kelepcelerle-domuz-bagi-yaptilar-haber-1630775>

çıkartılmayan ve günde bir kez sadece ekmek verilen bu kişiler, işkencelerle sorgulanıyor, sorgulanan kişiler çoğunlukla ağır işkenceler sonucu yaşamını yitiriyordu. "Domuz bağı" yöntemi bunlardan biriydi.

Bugün yeniden bu işkence ve infaz yönteminin gündeme gelmesi tüm Türkiye toplumuna o dönemin karanlık günlerini hatırlatmaktadır. Ayrıca Hizbullah terör örgütünün hala var olduğuna ve cezaevlerinde Hizbullah sempatizanı işkencecilerin siyasi tutsaklara özel olarak seçildiğine dair de kuşku uyandırmaktadır.

İşkence yasağı, insanlığın ortak mirasıdır ve demokratik, hukukun üstünlüğüne dayalı toplumların en temel değerlerinden biridir. Olağanüstü durumlar dahil olmak üzere bu yasağın hiçbir istisnası bulunamaz. İşkence ve kötü muamele yasağı olmaksızın bir insan hakları rejiminin varlığı söz konusu olamaz. Devletin işkence eylemlerini işlememesi ve hoş görmemesi gibi negatif yükümlülüğünün yanı sıra, devletin işkencenin hiç gerçekleşmemesi için gerekli yasal ve yapısal düzenlemeleri gerçekleştirmesi, ancak tüm çabalara rağmen ihlal iddiaları ortaya çıktığında ise bunların doğruluğunu araştırıp, yaptırım ve giderim mekanizmalarını işletmesi gibi pozitif bir yükümlülüğü de bulunmaktadır.

Bu sebeplerle Patnos L Tipi Kapalı Ceza ve İnfaz Kurumundaki işkencenin tüm boyutlarıyla araştırılması, etki ve sonuçların ortadan kaldırılması ve failler hakkında inceleme başlatılması amacıyla Meclis Araştırması açılması gerekmektedir.

1	ACI BOZAN	MERİN	
2	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
3	CEYLAN AKÇA CUPULO	DİYARBAKIR	
4	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
5	KEZİBAN KONUKÇU KOK	İSTANBUL	
6	TUNCER BAKIRHAN	SİİRT	
7	PERİHAN KOCA	MERSİN	
8	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
9	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
10	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	
11	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	
12	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	
13	OSMAN CENGİZ ÇANDAR	DİYARBAKIR	
14	SÜMEYYE BOZ	MUŞ	
15	ÖMER FARUK HÜLAKÜ	BİNGÖL	
16	ONUR DÜŞÜNMEZ	HAKKARİ	
17	GEORGE ASLAN	MARDİN	
18	SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP	BİTLİS	
19	BURCUĞÜL ÇUBUK	İZMİR	
20	CELAL FIRAT	İSTANBUL	